

Estonias O noori oop talente: « päris lõp ei saanud laulda!»

«Suur aitäh teile! Aitäh teile!» hõikab Estonia teatri peadirektor Aivar Mäe noormehele, kelle omaloominguline poprokilik ballaad ei taha ega taha lõppeda. Too ei tee teist nägugi ega tõuse klaveri tagant. Konkursi uudistajate kannatamatu aplaus annab noormehele hoopis indu juurde. Soov ooperitäheks saada on nõnda suur, et teatrijuht peab veel kaks korda valju häält tegema, enne kui ta lava teistele kandidaatidele vabastab.

• KAIS ALLKIVI
kais.allkivi@ohtuleht.ee

«Tegelikult ma päris lõpuni ei saanud laulda, pärast läheb veel huvitavamaks!» kurdab Tallinna Ülikooli laulu erialal õppiv Tauri. Žüriil on aga tema lauluoskusest juba selge pilt ja aega pole raisata: kahe tunni jooksul käib teatrilavalt läbi 30 lootusrikast noort, kes ihkavad pääseda ooperikoolitusele «OPERatsioon VOX».

Esmaspäeva pärastlõunal on Estonia teatrisaali kogunenud pidukleitides ja ülikondades 16–21aastased algajad lauljad, kelle teatri komisjon on sep-

tembris käivitunud konkursi «Estonia otsib ooperistaare» käigus mööda Eestit ringi sõites 97 tahtja seast välja valinud. Nüüd tuleb neil end veel kord tosinaliikmelise žürii ees tõestada (teiste seas kuuluvad sinna teatrijuht Aivar Mäe, lavastaja Neeme Kuningas, ooperisolistid Jassi Zahharov, René Soom ja Heli Veskus ning dirigent Jüri Alperden.

Püünele astub loositud järjekorras 19 neidu ja 11 noormeest, kes on valmistanud ette kaks laulu, millest žürii valib üldjuhul kuulamiseks välja ühe. Klaverisaatel kõlavad nii eesti-, itaalia-, saksa-, inglisi-, vene- kui ka prantsuskeelsed ooperiaariad.

tsiti
eri-
Ma
ni
ki

IGA SÕNA LOEB:

Pärast lauluvooru tuli ooperitähks pürgijail sooritada väike etüüd: igaüks pidi kas kasvava või kahaneva häälevaljusega ütleva neli korda: «See polnud mina.» Mitu noort lausus sekka ka «See ei olnud mina», mispeale keegi žüriist alati märkuse tegi. Fotol üks koolitusele pääsejaist, Pärnu neiu Hanna Kivila.

Ooperisse pürgijad õpivad solfedžot ja itaalia keelt

Novembrist aprillini iga kuu kahel nädalavahetusel toimuvast tasuta koolitusprogrammist saavad osa Edgar Tereping (21), Helen Männik (19), Rein Saar (20) ja Tambet Kikas (19) Tallinnast, Hanna Kivila (18) ja Rael Rent (16) Pärnust ning Brey Velberk (19) Jürist, Kadri Kuusk (23) Virumaalt, Marillis Einma (17) Paidest ja Raiko Raalik (19) Tartust. Kursuse käigus omandavad nad oskusi vokaaltehnikas, näite- ja lavakunstis, plastilises liikumises, solfedžos ehk noodiõpetuses ja itaalia keeles. «OPERATSioon VOXI» läbinud saavad võimaluse kaasa lüüa Estonia tükkides, parimad saavad stipendiumi lauluõpinguteks Eestis või välismaal.

muusikalihitid, popballaadid ja rahvaviisid.

Kontrastid on tohutulad: kui mõni lisaks laulmisele ka näitleb – välendusrikkad ilmed ja žestid lähevad looga kokku –, siis teine seisab paigal kui post ja pörnitseb ihte punkti.

Hääl katkeb ja õhk saab otsa

Artistlikkus üksi pole veel edu pant. Üks uhkes siidleidis tütarlaps jalutab Johann Straussi aariat esitades nõõda lava ringi, teeb ilmekaid lägusid ja vehib lehvikuga, justui oleks etendusest välja astunud. Tema ilusa kõlaga hääl jääb ga paraku nõrgaks nagu mitmel eiselgi. Üks neiu laulab lausa õnda hiirvaikselt, et Neeme Kuningas käib laval klaverikaant ulgemas: «Siis on ehk rohkem äält kuulda!» Finalistid on nii ärvis, et paljudele osutub katsuuseks isegi kahe selgeks õpitud ulu pealkirja ja autori ettevurismine.

Juhtub kõiksugu apse: kel katkeb hääl ära, kel saab õhk otsa, el ebaõnnestub helistikuvaheis ja keda sunnivad üle jõu käilt keerulised meloodiakäigud averisaatetest maha jääma.

Osa võistlejaid tundub olevat äidi vales kohas – näiteks ühe dorsandi kohati käre hääl pas-

KOOMILINE VAHEJUHTUM: Aivar Mäe aitab Tauril klaverit keerata, et ta end sellel saates näoga saali poole oleks. Hiljem pidi Estonia direktor kolm korda agara konkursandi igavikuliseks venivat esitust katkestama, et kõik jõuaks ettenähtud ajaga lavalt läbi käia.

siks ehk tunduvalt paremini rokilugude jaoks. Suurt osa mängib lauluvalik. Näiteks 18aastane pärnakas Hanna Kivila jättis Schuberti «Ave Mariaga» žürii kahtlevale seisukohale. Kui ta on aga hoopis enesekindlamalt ette kandnud «West Side Story» tuntud särtsaka loo «I Feel Pretty», kostab otsustajate leerist hämmeldunud «Vau!». Omalooming võib olla nii plussiks kui miinuseks: ühe laulutudengi pika eelmänguga veniv ja monotoonne ballaad tüütab publiku kähku ära, kohe järgneva žüri noormehe Brey Velberki (19) laul ja esitus aga avaldavad muljet – klaver ei summuta tema valju häält ära ja kuulajal ei tule haigutust peale.

Saalisolijate üllatuseks leidub noorte ridades neidki, kelle tämber meenutab juba ehtsa ooperiartisti oma. Tõeliselt mahlaka

baritonihäälega lööb kohalviibijad pahviks 19aastane Raiko Raalik, keda saadavad aplausi kõrval ainsana ka tunnustavad hõiked. Esmalt võtab tema repertuaarivalik – Sarastro aaria Mozarti «Võlflöödist» ja Mazetto aaria «Don Giovanni» – Aivar Mäe äraootavalt muigama, kuid Raikol tarvitseb vaid suu avada, et teatridirektori umbusk hajutada. Tal ja teistel žüriiliikmeil on raske esineja vanust uskuda.

Bändipoisist mehiseks ooperilauljaks

Tartust pärit Raiko on ooperilauluga tegelnud umbes kaks aastat. «Ma käisin Heino Elleri muusikakooli ettevalmistuskursusel ja nüüd õpin esimesel kursusel. Enne seda õppisin klassikalist laulmist aasta aega õpetaja Tiia Küti juures Tartu Karlova gümnaasiu-

mis. Väikse poisina ma sellest veel ei mõelnudki. 16aastaselt olin ma tegelikult bändipoiss, kes tahtis kuulsaks saada ja Ameerikasse minna. Ma ei teagi, kust see tuli, aga ühtäkki hakkas huvi pakkuma ooperilaul. Suured aariad on mulle eluaeg meeldinud. Tuli idee Elleri muusikakooli katsetele minna, sain sisse ja olen seal väga rahul,» räägib Raiko.

Konkursil osalemine olnud viimase minuti otsus: «Keegi tutvav ütles, et see toimub, ja mõtlesin, et miks mitte siis juba proovida, kui ma klassikalist laulu õpin.»

Proovile paneb end ka korduvalt superstaarisaates käinud – 2009. aastal stuudiovooru jõudnud ja tänavu teatrivoorus konkurentsist pudenenud – Elina Netšajeva, kes õpib laulmist Tal-

KUULAJATE LEMMIK: Saalisolijailt pälvis palavaima vastuvõtu hämmastavalt küpse mehehäälega Raiko Raalik.

linna Ülikoolis. Žürii palub tal ette kanda prantsuse ooperi-baritoni Jean-Baptiste Faure komponeeritud «Sancta Maria». Elina tunnustab, et elas vahetult enne esinemist üle äravushetke: «Ma ausalt öeldes ei teadnud, et finaalks pidi kaks laulu ette valmistama. Sain sellest teada alles siis, kui meie jäjekorranumbreid loositi.» Lavalt rahuloleva naeratusena lahkunud neiu arvab, et tal läks päris hästi. Ooperilaulus tunneb Elina end rohkem kodus kui poplaulus: «See on just see stiil, mis mulle rohkem sobib ja mis mul paremini välja tuleb.» Kahjuks jääb tal selgi võistlusel parimate hulka jõudmisest sammuke puudu.

Žürii, kes lubab algul poole tunniga tagasi olla, ragistab puusid terve tunni, enne kui nende otsus teatri valges saalis kannatamatult ootavaile noortele selgeks saab. «OPERAtsioon VOXI» eestvedaja Neeme Kuningas teeb teatavaks, et sõelale jäi kümme andekat noorilauljat, kel võiks olla tulevikku muusikateatri näitelaval. «See, millised hakkavad olema töö viljad ja kuhu see areng ühe või teise noore inimese puhul jõuab, ei tea hetkel mitte keegi. Ka meie siin ei tohi, ei saa ega ka suuda olla hiromandid ja võtta vastutust. See sõltub eelkõige teist endast. Tee ooperistaariks on pikk, nõuab palju tööd ja vaeva,» paneb Kuningas väljavalituile südamele.